Global Day of Jewish Learning
11.16.14
J. Hauptman

לשמואל (דאמר) לגוי אסור לשמר מותר: **פרחץ של רבי אלעזר בן עזריה:** [1]וחזא פרה הויא ליה והא אמר רב ואמרי לה אמר רב יהודה אמר רב תריסר אלפי עגלי הוה מעשר רבי אלעזר בן עזריה מעדריה כל שתא [2]ב ושתא תנא לא שלו היתה אלא של שכינתו היתה ומתוך שלא מידה בה נקראת על שמו [3]רב ורבי חנינא ור' יוחנן ורב חביבא מתנו בבוליה דסדר[5] מועד בל כי האי זוגא חלופי רבי יוחנן ומעייל רבי יונתן [4]כל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו[7] באנשי עירו נתפס על אנשי עירו בכל העולם כולו נתפס על כל העולם כולו אמר רב פפא והני דבי ריש גלותא נתפסו על כולי[9] עלמא כי היא דאמר רבי חנינא מאי דכתיב [2]ה' במשפט יבא עם זקני עמו ושריו אם שרים המאו זקנים

שנשופ"ם: כין נגוי כין נשמר פטור. דכל נגזירותא יתירתא אמרינן מסתרינן מסלמי הא: (פסנו) כמולי סדר מועד כל כי פסי וונגא. מרגענתן יחד: **מלוי** ר' יוחנן. יש מחליפין ר' יוחנן ומעיילי ר' יונתן: **נפפס.** מנגנו על עבירות שבידן: **כל העולם כולו.** כגון מלך הגיע שאפשר לו למחות שיהלין מפניו ומקיימין דבריו: זקנים

ואע"ג דלא מקבלי לוכחינהו מר. הייט היכא דמפקר לי מקבלי דאמר נמסון לפמיסם מי גלוי מגל היכא דולמי לא מקבלי הגם להם מוטב שיהו שוגגין ולא יהיו מזידין דלמתרינן בהמניא כדי לבקר משפט והעילו נמל מיד עשקם [illegible] המתי ועבדה [illegible] המתי רע מעלליהם: ירמיהו כא יב

3 ואמר יי אליו עברו בשער הנביא בתוך ירושלם והחרת בו על מלכות יהודה והאשים והאדמים והנשאים הבאים בשערים אשר לבית יהוה: ירמיהו ז ד

4 וקן בחר ובחמלה וקם בעיר הקרבן לקשרה ועל כל איש אשר עליו הבו אל הנשים הנבקרות ותולו ובאלים אשר לפני הבית: יחזקאל ט ו

5 והנה ששה אנשים באים מדרך שער העליון אשר הנה מפנה צפונה ואיש כלי מפצו בידו ואיש אחד בתוכם לבוש הבדים וקסת הסופר במתניו ויבאו ויעמדו אצל מזבח הנחשת מזבח הנחשת מי הוה אמר להו הקב"ה התחילו ממקום שאומרים שירה לפני ומאן נינהו ששה אנשים א"ר חסדא קצף אף וחימה ומשחית ומשבר ומכלה ומ"ש תיו אמר רב תיו תחיה תיו תמות ושמואל אמר תמה זכות אבות ורבי יוחנן אמר תחון זכות אבות ור"ל אמר תיו סוף חותמו של הקב"ה [10]ראמר רבי חנינא חותמו של הקב"ה אמת (אמר) ר' שמואל בר נחמני [11]אלו בני אדם שקיימו את התורה' כולה מאלף ועד תיו ומיד [12]אמר רב מימות הושע בן בארי שנא' [13]אגלה את נבלתה לעיני מאהביה ואיש לא יצילנה מידי ושמואל אמר מימי חזאל שנאמר [14]וחזאל מלך ארם לחץ את ישראל כל ימי יהואחז וכתיב [15]ויחן ה' אותם וירחמם ויפן אליהם למען בריתו את אברהם יצחק ויעקב ולא אבה השחיתם ולא השליכם מעל פניו עד עתה ר' יהושע בן לוי אמר מימי אליהו שנאמר [16]יהי כעלות המנחה ויגש אליהו הנביא ויאמר ה' אלהי אברהם יצחק וישראל היום יודע כי אתה אלהים בישראל ואני עבדך וברברך עשיתי [את] כל הדברים האלה וגו' ורבי יוחנן אמר מימי חזקיהו שנאמר [17]למרבה המשרה ולשלום אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו להכין אותה ולסעדה במשפט ובצדקה מעתה ועד עולם קנאת ה' צבאות תעשה זאת וגו': אמר רב אמי אין מיתה בלא חטא ואין יסורין בלא עון אין מיתה בלא חטא דכתיב [18]הנפש החוטאת היא תמות בן לא ישא בעון האב ואב לא ישא בעון הבן צדקת הצדיק עליו

וקנים. מנהלרין: **ריסך בקרירי.** מי שמי רכך מיני נכוה מגל מר עוקנא שהוא רגם לי ולך ומב ר"ל יסוה בממון: **דכתיב כים דוד** וגו'. לא ענם מגא מי שכידו לשפוט: **תון מדבר** וס. שנא' במקנא זה שהוליא דבור לעוכה ומפני טוגם **על מלחות הנגנים הנגנמים והנגנקים** מלו לדיקים: **שלא ישלטו בגם מלאכי חבלה.** שמי רוגה לשלוח בעיר: **הייטו דכתיב.** מעיקרא ומגל כל מיס מגר עליו הייו מל מגגו ולגמוף וממקדשי תמלו: **פפקודיי.** שהוה לגמקטרא מדת הדין וחזר מן הטוב: **מי הוה מוכח הנחשם.** בימי יחזקאל והגלא שלמה גמו ועבה מזבח מגנים של ל"ג אמה דכתיב (ומלכים 6 ח) כי מזבח הנחשת אשר לפני ה' קטן מהכיל [illegible] **פיו פמוס.** לרגמים: **מוסמו של הקב"ה אמת.** ממגעת לאומיות ולמשון ואחרון על שם מי ראשון ומי אחרון ומי הוא: **אלו בני אדם שקיימו הפורה כולה.** המיו מיגן לכם שקיימו הפורה מרגם ועד סוף: **ומיש לא ילינה.** שאין עוד זכם לגאות שאמלנה: **ויפן אליהם למען בריתו אם אברהם וגו' ולא השליכם מעל פניו עד עתה.** אגל מכגן ומילך השליכם ולא פנה אל בריתם אמת: **ר' אלעי אברהם ואלעי יצחק וישראל פיוס יודע.** שאמה זוכר בריתם אברהם יצחק וישראל מדקאמר פיוס יודע ומו לא מכגל לאמה ועגל ידי רמגים הוכיחה להם בימי חזאל: **בימי חזקיהו.** דכתיב מעתה ועד עולם קנאת ה' צבאות תעשה זאת ולא זכות אבות: **אלו בני אדם.** ומגאו של אדם טרם לו מיתה: **נשנפ וכנגפים.** הייט יסורים וקאמר שאין נאין אלא מעוט פקידת עון:

כעמיו

אלא מקודשי אלו בני אדם שקיימו את התורה כולה מאלף ועד תיו ומיד [5]והנה ששה אנשים באים מדרך שער העליון אשר מפנה צפונה ואיש כלי מפצו בידו ואיש אחד בתוכם לבוש הבדים וקסת הסופר במתניו ויבאו ויעמדו אצל מזבח הנחשת מזבח הנחשת מי הוה אמר להו הקב"ה התחילו ממקום שאומרים שירה לפני ומאן נינהו ששה אנשים א"ר חסדא קצף אף וחימה ומשחית ומשבר ומכלה ומ"ש תיו אמר רב תיו תחיה תיו תמות ושמואל אמר תמה זכות אבות ורבי יוחנן אמר תחון זכות אבות ור"ל אמר תיו סוף חותמו של הקב"ה [10]ראמר רבי חנינא חותמו של הקב"ה אמת (אמר) ר' שמואל בר נחמני [11]אלו בני אדם שקיימו את התורה' כולה מאלף ועד תיו ומיד [12]אמר רב מימות הושע בן בארי שנא' [13]אגלה את נבלתה לעיני מאהביה ואיש לא יצילנה מידי ושמואל אמר מימי חזאל שנאמר [14]וחזאל מלך ארם לחץ את ישראל כל ימי יהואחז וכתיב [15]ויחן ה' אותם וירחמם ויפן אליהם למען בריתו את אברהם יצחק ויעקב ולא אבה השחיתם ולא השליכם מעל פניו עד עתה ר' יהושע בן לוי אמר מימי אליהו שנאמר [16]יהי כעלות המנחה ויגש אליהו הנביא ויאמר ה' אלהי אברהם יצחק וישראל היום יודע כי אתה אלהים בישראל ואני עבדך וברברך עשיתי [את] כל הדברים האלה וגו' ורבי יוחנן אמר מימי חזקיהו שנאמר [17]למרבה המשרה ולשלום אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו להכין אותה ולסעדה במשפט ובצדקה מעתה ועד עולם קנאת ה' צבאות תעשה זאת וגו': אמר רב אמי אין מיתה בלא חטא ואין יסורין בלא עון אין מיתה בלא חטא דכתיב [18]הנפש החוטאת היא תמות בן לא ישא בעון האב ואב לא ישא בעון הבן צדקת הצדיק עליו

מקרא קאמר הכי אלא מסכר דהא דכתיב והמות פיו על מלחות המלכים הנגנמים והנגנקים על כל המועגות הנעשות בעזרה מלוכה הייטו לדיקים גמורים: **מזבח** נחשת בימי שלמה מי הוה. דכתיב שלמה הפירו מי היה קטן מהכיל וא"ת הא כתיב בדברי הימים (ב ד) ויעש שלמה את מזבח הנחשת וי"ל דדרשינן ליה מי הכא מזבח שאומרים לפניו שירה בכלי נחשת:

קצף אף וחימה. קשה לרשב"ל דאמר בפ"ק דמסכת ע"ג (דף ד. ושם) כתיב בימה אין לי אלא בימה ומשמי מלמד שהקב"ה מעבר בימה ומשמי אין לי אלא בימה והא כתיב מי יגורמי מפני הלף והבימה ומשמי תרי בימה הוו:

ושמואל אמר תמה זכות אבות

ורבי יוחנן אמר תחון זכות אבות. אומר רבינו מה דאמרו אבות אמת אמה אגל גרים אגות לא אמה דהא כתיב (ויקרא כו) וזכרתי להם ברית יעקוב אף לאחר גלות ואין לו אב מזכירין זכות אבות אגות אגלא הגרים [illegible] אמרו אמר מימי חזאל דאמר מימי חזאל דיק מדכתיב למען בריתו ולא למען זכותו ואומר ר"י דטריקרא רבה בקונגרס ור"י גרסה דלא פליגי שמואל ור"י אלא שמואל קאמר דלרשעים אמה אגל לדיקים לא אמה ולדיקים אמרי ר"י תדע דהא ר"י אמר בפמון דמימי חזקי אמה זכות אגות והכא קאמר דאף בשעת מורגן דבתר הכי אמון זכות אגות ואל זה אגו מומכין להמיר זכות אגות ובגלהי ויקרא רבה רבי אחא אומר לעולם זכות אגות קיימת ולעולם אגו מזכירים אותם וכן הוא אומר כי אל רחום וגו' ולא יקבה אם גרים אגומיך וגו':

אין מיתה בלא חטא. פי' (מיתה) לפי שהגזרה נגזר אף על הנגגה ואין יסורים בלא עון של מיד דכתיב ביומם (דף ט:) מגלים אלו הנגגות עוגות אלו הזדוגות ואף על גב דאמר (שבועות דף מ:) גבי שעיר של יה"כ לכגן עליו עון יסורים משמע דיסורים נגלים על שוגג הכא מיירי ביסורי נגעים שהן מכוערים כדמייתי קרא:

מרגנה

ועל הרשעים תי"ו של דם. לא מקרא קאמר הכי אלא מסכר דהא דכתיב והמות פיו על מלחות המלכים הנגנמים והנגנקים על כל המועגות הנעשות בעזרה מלוכה הייטו לדיקים גמורים: **מזבח** נחשת בימי שלמה מי הוה. דכתיב שלמה הפירו מי היה קטן מהכיל וא"ת הא כתיב בדברי הימים (ב ד) ויעש שלמה את מזבח הנחשת וי"ל דדרשינן ליה מי הכא מזבח שאומרים לפניו שירה בכלי נחשת:

קצף אף וחימה. קשה לרשב"ל דאמר בפ"ק דמסכת ע"ג (דף ד. ושם) כתיב בימה אין לי אלא בימה ומשמי מלמד שהקב"ה מעבר בימה ומשמי אין לי אלא בימה והא כתיב מי יגורמי מפני הלף והבימה ומשמי תרי בימה הוו:

ושמואל אמר תמה זכות אבות

ורבי יוחנן אמר תחון זכות אבות. אומר רבינו מה דאמרו אבות אמת אמה אגל גרים אגות לא אמה דהא כתיב (ויקרא כו) וזכרתי להם ברית יעקוב אף לאחר גלות ואין לו אב מזכירין זכות אבות אגות אגלא הגרים [illegible] אמרו אמר מימי חזאל דאמר מימי חזאל דיק מדכתיב למען בריתו ולא למען זכותו ואומר ר"י דטריקרא רבה בקונגרס ור"י גרסה דלא פליגי שמואל ור"י אלא שמואל קאמר דלרשעים אמה אגל לדיקים לא אמה ולדיקים אמרי ר"י תדע דהא ר"י אמר בפמון דמימי חזקי אמה זכות אגות והכא קאמר דאף בשעת מורגן דבתר הכי אמון זכות אגות ואל זה אגו מומכין להמיר זכות אגות ובגלהי ויקרא רבה רבי אחא אומר לעולם זכות אגות קיימת ולעולם אגו מזכירים אותם וכן הוא אומר כי אל רחום וגו' ולא יקבה אם גרים אגומיך וגו':

אין מיתה בלא חטא. פי' (מיתה) לפי שהגזרה נגזר אף על הנגגה ואין יסורים בלא עון של מיד דכתיב ביומם (דף ט:) מגלים אלו הנגגות עוגות אלו הזדוגות ואף על גב דאמר (שבועות דף מ:) גבי שעיר של יה"כ לכגן עליו עון יסורים משמע דיסורים נגלים על שוגג הכא מיירי ביסורי נגעים שהן מכוערים כדמייתי קרא:

מרגנה

1 אמם אתו מחמשה ול גם הוא יקרא ולא יקנה: משלי כא יג

2 בית דוד בה אמר יי דינו לבקר במשפט והצילו גזול מיד עושק פן תצא כאש חמתי ובערה ואין מכבה מפני רוע מעלליהם וגו' א"ל ר' זירא לר' סימון לוכחינהו מר להני רבי ריש גלותא א"ל לא מקבלי מינאי א"ל אע"ג דלא מקבלי לוכחינהו מר דא"ר אחא בר' חנינא מעולם לא יצתה מדה טובה מפי הקב"ה וחזר בה לרעה חוץ מדבר זה דכתיב [3]ויאמר ה' אליו עבור בתוך העיר בתוך ירושלים והתוית תיו על מצחות האנשים הנאנחים והנאנקים על כל התועבות הנעשות בתוכה וגו' א"ל הקב"ה לגבריאל לך ורשום על מצחן של צדיקים תיו של דיו שלא ישלטו בהם מלאכי חבלה ועל מצחם של רשעים תיו של דם כדי שישלטו בהן מלאכי חבלה אמרה מדת הדין לפני הקב"ה רבש"ע מה נשתנו אלו מאלו אמר לה הללו צדיקים גמורים והללו רשעים גמורים אמרה לפניו רבש"ע היה בידם למחות ולא מיחו אמר לה גלוי וידוע לפני שאם מיחו בהם לא יקבלו מהם [4](אמר) לפניו רבש"ע אם לפניך גלוי להם מי גלוי והיינו דכתיב [5]זקן בחור וכתולה טף ונשים תהרגו למשחית ועל כל איש אשר עליו התיו אל תגשו וממקדשי תחלו וכתיב ויחלו באנשים הזקנים אשר לפני הבית [6]יתי רב יוסף אל תקרי מקדשי

[illegible]

ואע"ג דלא מקבלי לוכחינהו מר. הייט היכא דמפקר לי מקבלי דאמר נמסון לפמיסם מי גלוי מגל היכא דולמי לא מקבלי הגם להם מוטב שיהו שוגגין ולא יהיו מזידין דלמתרינן בהמניא כדי יין (ולקמן דף ל ושם) ובפרק שולח (לקמן דף קמה:) גבי מוקפת יום"כ:

ועל הרשעים תי"ו של דם. לא מקרא קאמר הכי אלא מסכר דהא דכתיב והמות פיו על מלחות המלכים הנגנמים והנגנקים על כל המועגות הנעשות בעזרה מלוכה הייטו לדיקים גמורים: **מזבח** נחשת בימי שלמה מי הוה. דכתיב שלמה הפירו מי היה קטן מהכיל וא"ת הא כתיב בדברי הימים (ב ד) ויעש שלמה את מזבח הנחשת וי"ל דדרשינן ליה מי הכא מזבח שאומרים לפניו שירה בכלי נחשת:

קצף אף וחימה. קשה לרשב"ל דאמר בפ"ק דמסכת ע"ג (דף ד. ושם) כתיב בימה אין לי אלא בימה ומשמי מלמד שהקב"ה מעבר בימה ומשמי אין לי אלא בימה והא כתיב מי יגורמי מפני הלף והבימה ומשמי תרי בימה הוו:

ושמואל אמר תמה זכות אבות

ורבי יוחנן אמר תחון זכות אבות. אומר רבינו מה דאמרו אבות אמת אמה אגל גרים אגות לא אמה דהא כתיב (ויקרא כו) וזכרתי להם ברית יעקוב אף לאחר גלות ואין לו אב מזכירין זכות אבות אגות אגלא הגרים [illegible] אמרו אמר מימי חזאל דאמר מימי חזאל דיק מדכתיב למען בריתו ולא למען זכותו ואומר ר"י דטריקרא רבה בקונגרס ור"י גרסה דלא פליגי שמואל ור"י אלא שמואל קאמר דלרשעים אמה אגל לדיקים לא אמה ולדיקים אמרי ר"י תדע דהא ר"י אמר בפמון דמימי חזקי אמה זכות אגות והכא קאמר דאף בשעת מורגן דבתר הכי אמון זכות אגות ואל זה אגו מומכין להמיר זכות אגות ובגלהי ויקרא רבה רבי אחא אומר לעולם זכות אגות קיימת ולעולם אגו מזכירים אותם וכן הוא אומר כי אל רחום וגו' ולא יקבה אם גרים אגומיך וגו':

אין מיתה בלא חטא. פי' (מיתה) לפי שהגזרה נגזר אף על הנגגה ואין יסורים בלא עון של מיד דכתיב ביומם (דף ט:) מגלים אלו הנגגות עוגות אלו הזדוגות ואף על גב דאמר (שבועות דף מ:) גבי שעיר של יה"כ לכגן עליו עון יסורים משמע דיסורים נגלים על שוגג הכא מיירי ביסורי נגעים שהן מכוערים כדמייתי קרא:

מרגנה

מסורת הש"ס

[illegible]

גליון הש"ם

[illegible]

מוסף רש"י

[illegible]

רב נסים גאון

[illegible]

רבינו חננאל

[illegible]

תודה אור השלם

[illegible]

Bavli Shabbat 54b-55a

משנה. אין חמור יוצא במרדעת בזמן שאינה קשורה לו,

. . . ולא ברצועה שברגלו. . . . ואין העגל יוצא בגימון,

ולא פרה בעור הקופר, ולא ברצועה שבין קרניה.

.פרתו של רבי אלעזר בן עזריה היתה יוצאה ברצועה שבין קרניה שלא ברצון חכמים

גמרא. פרתו של רבי אלעזר בן עזריה. וחדא פרה הויא ליה? והא אמר רב, ואמרי לה אמר רב יהודה אמר רב:

תריסר אלפי עגלי הוה מעשר רבי אלעזר בן עזריה מעדריה כל שתא ושתא!

תנא: לא שלו היתה, אלא של שכינתו היתה, ומתוך שלא מיחה בה נקראת על שמו

רב ורבי חנינא ורבי יוחנן ורב חביבא מתנו,

[בכוליה דסדר מועד, כל כי האי זוגא חלופי רבי יוחנן ומעייל רבי יונתן.]

כל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו,

באנשי עירו נתפס על אנשי עירו,

בכל העולם כולו נתפס על כל העולם כולו.

אמר רב פפא: והני דבי ריש גלותא נתפסו על כולי עלמא.

כי הא דאמר רבי חנינא: מאי דכתיב +ישעיהו ג+ ה' במשפט יבא עם זקני עמו ושריו,

אם שרים חטאו, זקנים מה חטאו?

אלא אימא: על זקנים שלא מיחו בשרים.

רב יהודה הוה יתיב קמיה דשמואל, אתאי ההיא איתתא קא צווחה קמיה, ולא הוה משגח בה.

אמר ליה: לא סבר ליה מר +משלי כא+ אטם אזנו מזעקת דל גם הוא יקרא ולא יענה?

אמר ליה: שיננא, רישך בקרירי, רישא דרישיך בחמימי; הא יתיב מר עוקבא אב בית דין.

דכתיב +ירמיהו כא+ בית דוד כה אמר ה' דינו לבקר משפט והצילו גזול מיד עושק

פן תצא כאש חמתי ובערה ואין מכבה מפני רע מעלליהם וגו'

אמר ליה רבי זירא לרבי סימון: לוכחינהו מר להני דבי ריש גלותא.

אמר ליה: לא מקבלי מינאי.

אמר ליה: אף על גב דלא מקבלי לוכחינהו מר,

דאמר רבי אחא ברבי חנינא: מעולם לא יצתה מדה טובה מפי הקדוש ברוך הוא וחזר בה לרעה חוץ מדבר זה,

דכתיב +יחזקאל ט+ ויאמר ה' אליו עבר בתוך העיר בתוך ירושלים והתוית תו על מצחות האנשים הנאנחים
והנאנקים על כל התועבות הנעשות בתוכה וגו'.

אמר לו הקדוש ברוך הוא לגבריאל: לך ורשום על מצחן של צדיקים תיו של דיו, שלא ישלטו בהם מלאכי חבלה.

ועל מצחם של רשעים תיו של דם, כדי שישלטו בהן מלאכי חבלה.

אמרה מדת הדין לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, מה נשתנו אלו מאלו?

אמר לה: הללו צדיקים גמורים, והללו רשעים גמורים.

אמרה לפניו: רבונו של עולם, היה בידם למחות ולא מיחו!

אמר לה: גלוי וידוע לפני, שאם מיחו בהם לא יקבלו מהם.

אמרה לפניו: רבונו של עולם, אם לפניך גלוי, להם מי גלוי?

והיינו דכתיב +יחזקאל ט+ זקן בחור ובתולה טף ונשים תהרגו למשחית

ועל כל איש אשר עליו התו אל תגשו וממקדשי תחלו

וכתיב ויחלו באנשים הזקנים אשר לפני הבית.

תני רב יוסף: אל תקרי מקדשי אלא מקודשי - אלו בני אדם שקיימו את התורה כולה מאלף ועד תיו

R. ELEAZAR B. 'AZARIAH'S COW USED TO GO OUT [on Shabbat] WITH A BAND BETWEEN ITS HORNS, [BUT] NOT WITH THE CONSENT OF THE RABBIS. Did he have [but] one cow? Surely Rab—others state, Rab Judah in Rab's name — said: The tithe of R. Eleazar b. 'Azariah's flocks amounted to thirteen thousand calves annually?

It was taught: This was not his, but a female neighbour of his; yet since he did not protest thereat, it was designated his.

Rab and R. Hanina, R. Johanan and R. Habiba taught [the following] (In the whole of the Order Mo'ed whenever this pair occur some substitute R. Jonathan for R. Johanan) Whoever can forbid his household [to commit a sin] but does not, is seized for [the sins of] his household; [if he can forbid] his fellow citizens, he is seized for [the sins of] his fellow citizens; if the whole world, he is seized for [the sins of] the whole world. R. Papa observed, And the members of the Resh Galutha's [household] are seized for the whole world.

Even as R. Hanina said, Why is it written, The Lord will enter into judgement with the elders of his people, and the princes thereof: if the princes sinned, how did the elders sin? But say, [He will bring punishment] upon the elders because they do not forbid the princes.

Rab Judah was sitting before Samuel. [when] a woman came and cried before him, but he ignored her. Said he to him, Does not the Master agree [that] 'whoso stoppeth his ears at the cry of the poor, he also shall cry, but shall not be heard'? 'O keen scholar!' he replied. 'Your superior [will be punished] with cold [water]. but your superior's superior [will be punished] with hot. Surely Mar 'Ukba, the Ab-Beth din is sitting!' For it is written, O house of David, thus saith the Lord. Execute judgement in the morning, and deliver the spoiled out of the hand of the oppressor, lest my fury go forth like fire, and burn that none can quench it, because of the evil of your doing, etc.

R. Zera said to R. Simeon, Let the Master rebuke the members of the Resh Galutha's suite. They will not accept it from me, was his reply. Though they will not accept it, returned he, yet you should rebuke them. For R. Aha b. R. Hanina said: Never did a favourable word go forth from the mouth of the Holy One, blessed be He, of which He retracted for evil, save the following, where it is written, And the Lord said unto him, Go through the midst of the city, through the midst of Jerusalem, and set a mark [taw] upon the

foreheads of the men that sigh and that cry for all the abominations that be done in the midst thereof, etc. The Holy One, blessed be He, said to Gabriel, Go and set a taw of ink upon the foreheads of the righteous, that the destroying angels may have no power over them; and a taw of blood upon the foreheads of the wicked, that the destroying angels may have power over them.

Said the Attribute of Justice before the Holy One, blessed be He, 'Sovereign of the Universe! Wherein are these different from those?'

'Those are completely righteous men, while these are completely wicked,' replied He.

'Sovereign of the Universe!' it continued, 'they had the power to protest but did not.' '

It was fully known to Me that had they protested they would not have heeded them.'

'Sovereign of the Universe!' said he, 'If it was revealed to Thee, was it revealed to them?'

Hence it is written, [Slay utterly] the old man, the young and the maiden, and little children and women; but come not near any man upon whom is the mark; and begin at my Sanctuary [mikdashi]. Then they began at the elders which were before the house. R. Joseph recited: Read not mikdashi but mekuddashay [my sanctified ones]: this refers to the people who fulfilled the Torah from alef to taw.